

Helsingissä 12.08.2024

Asia: Lausunto eläinten hoidon erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksesta (OPH-4005-2024)

Kiitämme mahdollisuudesta lausua. Kiitämme, että eläinläähtöisiä kirjauksia on vahvistettu ja erityisesti että eläinten hoidon erikoisammattitutkinnon arviointikriteereihin on nostettu tarve tunnistaa eettiset haasteet, joita liittyy eläinten kouluttamiseen ja niiden pitämiseen esimerkiksi lemmikkeinä.

Eläimen hyvinvointi ei ole ainoastaan negatiivisten kokemusten poissaoloa vaan myös positiivisten kokemusten kuten mielihyvän läsnäoloa. Eläinläähtöiseen toimintatapaan liittyviä kirjausten vahvistamiseksi voisi ”Eläinten käyttäytymisen muokkaaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen” -kohtaan olla hyvä lisätä vielä selkeämmin maininta siitä, että opiskelija pyrkii lisäämään eläimen positiivisten tunteiden kokemuksia. Positiivisten tunteiden kokemisella on paljon hyödyllisiä ominaisuuksia eläimen näkökulmasta. Positiivisten tunteiden on esimerkiksi ehdotettu auttavan palautumaan negatiivisten tunteiden esimerkiksi verenkiertoelimistölle aikaansaamista vaikutuksista sekä parantavan psyykkistä palautumiskykyä sekä laajentavan eläimen käyttäytymismahdollisuuksia. Jo positiivisen tunteiden poissaolo itsessään voi jo itsessään indikoida tunnetason epämukavuutta.

Eläintenkouluttajan työn näkökulmasta on erityisen tärkeää, että eläintenkouluttaja tunnistaa eläimen kivun merkit ja ohjaa eläimen tarvittaessa eteenpäin. Kipeä eläin ei reagoi johdonmukaisesti koulutukseen, ja kipu heikentää paitsi eläimen päivittäistä hyvinvointia myös koulutuksen onnistumista. Vaikka eläimen kivun tunnistaminen hyvin todennäköisesti sisältyykin luonnoksen arviointikriteereihin, olisi se tärkeytensä vuoksi hyvä nostaa esiin omana arviointikohtanaan eläintenkouluttajan osaamisalan pakollisessa tutkinnon osassa ”Eläinten käyttäytymisen muokkaaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen”. Vapaaehtoisessa tutkinnon osassa ”Eläinten ongelmakäytöksen hoito ja käytösneuvonta” erilaiset sairauksiin ja kipuun liittyvät epänormaalit käyttäytymisen piirteet on ansiokkaasti nostettu arviointikriteereihin.

Eri eläinlajien kivun merkkien tunnistaminen on hyvä nostaa erikseen arviointikriteereihin myös osiossa ”Koe-eläintoiminnassa käytettävien erikoistekniikoiden tekeminen”. Koe-eläiminä käytettävien hiirien, rottien, kalojen, jysijöiden, kaniinien, lintujen ja isompien nisäkkäiden kivun ilmaiseminen voi poiketa paljonkin toisistaan, ja esimerkiksi kani saaliseläimenä pyrkii piilottamaan kivun viimeiseen asti. Jotta eläintenhoitaja voi ”huolehtia tarvittaessa eläimen kivunlievityksestä”, on hänen tätä varten tunnettava eri eläinlajien tyypilliset kivun merkit.

”Eläinten ongelmakäytöksen hoito ja käytösneuvonta” -osiossa arviointikriteereihin voisi olla hyvä nostaa myös, että erityisesti aggressiivisten lemmikkien kohdalla opiskelija ottaa kokonaisvaltaisesti huomioon asiakkaan turvallisuuden, resurssit ja eläimen tarpeet sekä elämänlaadun, ja eläimen tai ihmisten hyvinvoinnin niin vaatiessa näkee tarvittaessa yhtenä ratkaisuna myös eläimestä luopumisen.

Pihla Markkola
Asiantuntijatyön päällikkö
SEY Suomen eläinsuojelu

pihla.markkola@sey.fi
0409231963

